

Влада Републике
Србије

ДЕЦЕМБАР 2010.

5. БИЛТЕН О СОЦИЈАЛНОМ УКЉУЧИВАЊУ И СМАЊЕЊУ СИРОМАШТВА

Солидарност је један од основних принципа ЕУ и предсавља ошири циљ свих европских друштава.

Изградња шири инклузивније Европе од кључног је значаја за реализацију циљева ЕУ: одрживи економски расад, остваривање нових и квалификованих послова и већа социјална кохезија.

Лидери ЕУ усвојили су процес социјалног укључивања како би шири ефикасније дојринели искорењивању сиромаштва. Влада Србије започела је активно учешће у процесу социјалног укључивања са циљем унапређења квалификованих живота свих грађана и грађанки Србије.

У Кабинету постпредседника Владе за европске интеграционе усвојављен је Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва, који тружи подршку Влади и ресорним министарствима да се израда и примена политика социјалног укључивања и смањења сиромаштва одвија на координиран и шири квалификованији начин.

Полис први пут обухвата и примарне бескућнике
СТРАНА 2

У 2011. години више средстава за локалне самоуправе
СТРАНА 4

Улога општина у развоју руралних средина
СТРАНА 4

Расправа о Нацрту закона о задругама
СТРАНА 7

ДР НЕВЕНА ПЕТРУШИЋ, ПОВЕРЕНИЦА ЗА ЗАШТИТУ РАВНОПРАВНОСТИ

Заштита од дискриминације у функцији социјалне укључености

Поштовање принципа једнакости људи етички је императив сваког демократског друштва и државе засноване на принципу владавине права.

Правило о забрани дискриминације садржано је у свим међународним документима о људским правима, као и у уставима готово свих земаља света.

У савременом друштву забрана дискриминације сагледава се као један од кључних корака ка стварању једнаких могућности за све.

Принцип једнакости људи једна је од основних вредности уставног и правног поретка Републике Србије, која је протеклих година изградила целовито и свеобухватно антидискриминационо законодавство.

Донет је Закон о забрани дискриминације (2009), који забрањује сваки облик дискриминације по било ком основу, уређује судску заштиту од дискриминације и предвиђа установљавање Повереника за заштиту равноправности, који је, као самостални и независни државни орган, надлежан да поступа у случајевима дискриминације и унапређује заштиту равноправности.

Посебни антидискриминациони закони, Закон о равноправности полова (2009) и Закон о спречавању дискриминације особа са инвалидитетом (2006) предвиђају предузимање посебних мера за успостављање родне равноправности, унапређења положаја особа са инвалидитетом и њихове социјалне укључености.

Упркос позитивним помацима који се последњих година чине, Србија је још увек друштво у коме је дискриминација веома раширина појава.

Истраживања показују да су најчешће жртве дискриминације Роми/Ромкиње, сиромашни људи, особе са физичким и менталним инвалидитетом, старије особе, жене и припаднице/е сексуалних мањина.

Дискриминација се испољава у скоро свим областима друштвених односа, а нарочито је честа у сferи рада и запошљавања.

Изградња инклузивног друштва, поред осталог, захтева и одлучну борбу против свих видова непосредне и посредне дискриминације, што подразумева стриктну примену антидискриминационих прописа и ефикасан рад правосудних органа и институције Повереника за заштиту равноправности.

Паралелно с тим, неопходно је систематски радити на превазилажењу предрасуда и стереотипа, обезбедити адекватну помоћ и подршку жртвама дискриминације и одговарајућим мерама оснажити посебно осетљиве, маргинализоване и дискриминисане друштвене групе.

То је пут ка инклузивном друштву истинске равноправности, у којем ће сви његови грађани и грађанке имати подједнаке шансе да развију своје потенцијале и да равноправно, активно и продуктивно учествују у свим сегментима друштвеног живота.

Вести из ЕУ

- Прослеђен захтев Србије за чланство у ЕУ
- Усвојена Стратегија ЕУ за особе са инвалидитетом
- Оцене ЕК у Годишњем извештају за Србију

страница 3

Јунус Мохамад, добитник Нобелове награде за мир

и зачетник идеје друштвеног предузетништва

Социјално предuzeће – средство за решавање проблема

Социјално предузетништво је концепт који подразумева да радите да бисте решили проблем, а не да бисте зарадили новац. Заражавање новца нас је потпуно ослепело – ми смо, не заслепљени, већ свет гледамо кроз дати пар наочара, кроз који видимо само императив увећавања профита. Цео свет тражи прилике за зараду новца. Ја сам рекао – Када бих могао да скинем те наочаре на кратко, да ставим наочаре социјалног предузетништва, наочаре које показују како да стварно решимо проблеме, читав свет би био тако леп, имао бих енергије и снаге да решим сваки проблем. Када сам сагледао овај проблем, први пут сам схватио да ја имам моћ да га решим. Сваки појединач ће може – за то вам није потребна велика компанија. Ми имамо моћ, у сваком од нас лежи креативност за решавање проблема. Ми их решавамо стварајући социјална предuzeћа.

Када сам почeo да позајмљујem новац другима, нисам имао јасну идеју како ћe то да изгледа. Био сам врlo критичан према банкарском друштву. Почеко сам да говорим како банке у потпуности одбijaју жене. И схвatiо да, ако желим да имам жене у нашој банци, јa морам

да радим другачије. Неопходно је да банка долази до људи – да дођe жени на кућни prag, а не обрнуто.

Друга одлука коју сам донео је да половина корисника кредита наше банке морају да буду жене. У почетку смо мислили да ћe жене бити веома срећне да узму понуђени новац, али нису биле.

Када жена каже – Мени није потребан тај новац, јер новац никада нисам ни додирнула, то није истински њен глас. То је глас историје. Из ње говори њен страх, а не њена личност. Наш посао је да се враћамо тим женама изнова, да би једног дана, једна од њих рекла – Можда би требalo да покушам, можда би требalo да узмем кредит и сазнам... То је био почетак који смо чекали.

Требало нам је шест година да дођeмо до оноса 50:50. Никада нисам одустао и коначно сам успео – половину корисника кредита у мом програму чиниле су – жене. Затим је нешто ново произашло из тог искуства: новац који је улазио у породицу посредством жене донео је много већи позитиван утицај на услове у породици него новац који је улазио у породицу преко мушкираца.

Наставак на страни 5

БИЛТЕН О СОЦИЈАЛНОМ УКЉУЧИВАЊУ И СМАЊЕЊУ СИРОМАШТВА

Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва Позив за достављање коментара на Нацрт првог извештаја о социјалном укључивању и смањењу сиромаштва у Републици Србији 2008-2010

Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва позвао је заинтересоване институције и организације да доставе коментаре на Нацрт првог извештаја о социјалном укључивању и смањењу сиромаштва у Републици Србији 2008-2010, како би се постигао национални консензус око основних налаза и приоритетних праваца деловања за наредни период који су представљени у овом извештају. У процес консултација биће укључени представници институција Владе, локалних самоуправа, цивилног друштва, социјалних партнера, независних експерата, научних и међународних институција, као и шире јавност.

Текст Нацрта првог националног извештаја о социјалном укључивању и смањењу сиромаштва у Републици Србији обухвата: преглед законског, стратешког и институционалног оквира релевантних за процес социјалног укључивања и смањења сиромаштва, анализу тренутног стања у релевантним областима, преглед реализованих мера, закључке и изазове и основне правце развоја за наредни период. Финална верзија Извештаја биће поднета Влади на усвајање.

Припрема Извештаја представља заједничку активност ресорних министарстава и других органа извршне власти, Народне скупштине Републике Србије, локалних самоуправа, организација цивилног друштва, међународних партнера, научних и истраживачких институција, социјалних партнера и експертске заједнице.

Нацрт извештаја и Формулар за достављање коментара могу се преузети на сајту www.inkluzija.gov.rs, а рок за слање коментара је 15. јануар 2011. године. Контакт: Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва тел: 011 311 4605 www.inkluzija.gov.rs

Влада Србије:

Утврђен Предлог закона о социјалној заштити

Влада Србије је на седници одржаној 23. децембра 2010. године утврдила Предлог закона о социјалној заштити.

Овај законски текст обезбеђује механизме за проширење помоћи сиромашним кроз веће износе трансфера и повећање броја корисника, нарочито међу вишечланим домаћинствима и домаћинствима у којима су сви чланови неспособни за рад.

Закон уређује права, врсте услуга, установе и пружаоце услуга, корисничке групе, механизме за контролу квалитета, надлежности у оснивању и финансирању.

Законом је планирано увођење коморе социјалне заштите, лиценцирање стручних радника и пружалаца услуга, увођење института јавних набавки услуга, реформирање функција контроле, стручног назора и инспекције.

Нова решења би требало да омогуће функционисање система у коме ће се јасно препознавати минимални стандарди за пружање услуга, равноправан третман државних и недржавних пружалаца услуга и померање тежишта од институционалне ка алтернативној, ванинитуционалној заштити.

Предвиђени су наменски трансфери из буџета Републике Србије за финансирање услуга које су у надлежности јединица локалне самоуправе и то у мање развијеним општинама, у општинама на чијој територији се налазе установе за домски смештај у трансформацији, као и финансирање иновативних услуга и услуга социјалне заштите од посебног значаја за Републику Србију.

Контакт: Министарство рада и социјалне политике тел: 011 361 6263, www.mnrzs.gov.rs

Регионална конференција Парламенти региона разговарали о борби против сиромаштва

Регионална конференција под називом „Борба против сиромаштва и социјалне искључености у контексту европских интеграција: Улога националних парламената“ одржана је у Београду, у Дому Народне скупштине, октобра 2010. године.

Тема конференције била је улога националних парламената у борби против сиромаштва и социјалне искључености у контексту европских интеграција.

Представници парламената из југоисточне Европе договорили су на конференцији да оснаже регионалну сарадњу у борби против сиромаштва и социјалне искључености, са циљем да се допринесе усклађивању националних законодавстава са законима Европске уније у домену социјалног укључивања и борбе против сиромаштва.

Конференција је послужила као форум за размену примера добре праксе и за разговоре о могућим заједничким иницијативама усмереним на убрзаше ЕУ интеграција и достицање релевантних критеријума из Копенхагена и Мадрида.

Конференцију су организовали секретаријат Савета за регионалну сарадњу (RCC) и Народна скупштина Републике Србије уз подршку Фондације Фридрих Еберт.

Контакт: Народна скупштина Републике Србије, www.parlament.gov.rs

Савет за регионалну сарадњу, www.rcc.int

Помоћ жртвама земљотреса у Краљеву

Министарство финансија отворило је посебан рачун за уплату средстава за помоћ жртвама земљотреса у Краљеву, а сва три мобилна оператора омогућили су прикупљање новца преко СМС, како би се санирале последице земљотреса у Краљеву. Хуманитарни број 1003 важи за све мреже, а вредност поруке је 50 динара (плус ПДВ).

Министарство за телекомуникације и информационо друштво подржало је пројекат www.jazakraljevo.rs, сајт који су покренули домаћи интернет ентузијasti са циљем да се омогући брзо и једноставно пријављивање проблема и упућивање захтева за помоћ. Сајт је покренут и ради лакшег евидентирања, провере и претраживања података о оштећеним објектима и критичним областима за слање помоћи.

UNHCR, као прва хуманитарна агенција која је одговорила на захтев за помоћ жртвама земљотреса, до сада је на захтев Општинског кризног штаба, упутио грађанима Краљева 1.420 ћебади, 900 душека, 159 шатора, 80 пећи за шаторе, 500 церада, вреће за спавање и друго.

МИНИСТАРСТВО РАДА И СОЦИЈАЛНЕ ПОЛИТИКЕ Конкурс за најсиромашније општине

Министарство рада и социјалне политике расписало је конкурс за успостављање или развој програма социјалне заштите и програма помоћи у локалним самоуправама.

Овај програм подразумева помоћ од 400 милиона динара за најсиромашније општине за развој услуга и помоћи у области социјалне заштите, 220 милиона динара за народне кухиње, за набавку пакета хране и хигијенских пакета предвиђено је 130 милиона динара, док је 100 милиона намењено породицама и појединачима којима је угрожена егзистенција.

Рок за подношење пријава био је 1. 12. 2010. године.

Контакт: Министарство рада и социјалне политике тел: 011 3112 916 www.mnrzs.gov.rs

РЗС: Попис први пут обухвата и примарне бескућнике

У Попису који ће се обавити од 1. до 15. априла 2011. године, Републички завод за статистику (РЗС) први пут ће прикупити податке о и, такозваним, примарним бескућницима.

За разлику од секундарних бескућника који живе у објектима из нужде као што су шупе, подруми, вагони или други импровизовани објекти, примарни су они који немају сталну или привремену адресу, односно живе на улици, у парковима под мостовима, итд.

Пописивање примарних бескућника РЗС ће спровести у сарадњи са републичким и покрајинским заводом за социјалну заштиту, од којих ће добити адресе свратишта, склоништа и других објеката намењених за краткотрајно забрињавање деце и одраслих, а затим ће са заводима за социјалну заштиту утврдити детаљан план спровођења акције пописивања.

Секундарни бескућници биће обухвачени редовним пописом.

Након пописа РЗС ће имати податке о броју примарних и секундарних бескућника, старосно-полној структури ових лица, школској спреми, о томе да ли ова лица имају неки дуготрајни здравствени проблем, писмености итд.

Контакт: Републички завод за статистику Србије, www.stat.gov.rs

Осми Водич кроз домаће и иностране изворе финансирања

Грађанске иницијативе, заједно са Тимом за социјално укључивање и смањење сиромаштва и Канцеларијом за европске интеграције, припремај осмо допуњено издање Водича кроз потенцијалне домаће и иностране изворе финансирања за пројекте НВО, локалних самоуправа, МСП и предузећницима у Србији.

Водич на једном месту сакупља информације о расположивим средствима међународних и домаћих донатора као и државних институција и на тај начин омогућује увид у средства за реализацију различитих пројектних активности која су на располагању невладиним организацијама, општинама, малим и средњим предузећима, предузећницима и појединачима. Електронско издање Водича биће доступно на сајту Грађанских иницијатива и Тима за социјално укључивање и смањење сиромаштва до краја децембра 2010. www.inkluzija.gov.rs, www.gradjanske.org

ЕВРОПСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ:

Прослеђен захтев Србије за чланство у ЕУ

Савет министара Европске уније одлучио је консензусом да кандидатуру Србије за чланство пропследи Европској комисији на разматрање. Позитивно мишљење Европске комисије је предуслов за почетак преговора о пријему Србије у чланство ЕУ.

Потпредседник Владе за европске интеграције Божидар Ђелић је рекао да ће Европска комисија (ЕК) мишљење о кандидатури донети у другој половини 2011. године и истакао да циљ Србије није само добијање статуса кандидата него и могућности да непосредно, после добијања тог статуса, отвори преговоре за улазак у Европску унију.

Србија интензивно ради на припреми одговора на Упитник Европске комисије на основу којих ЕК

израђује мишљење о томе да ли је земља спремна за статус кандидата и утврђује оквирни датум за преговоре о приступању, о чему консензусом одлучују државе чланице ЕУ.

Као рок за слање одговора, Европска комисија је одредила 1. фебруар 2011. године, на основу процене административних способности Србије.

Посао на изради Упитника започет је састанком који је Канцеларија за европске интеграције организовала са ресорним министарствима. Цивилно друштво је такође позвано да пружи свој допринос у припреми одговора на Упитник.

Контакт: Канцеларија за европске интеграције, тел: 011 30 61 101, www.seio.gov.rs

ЕК: Европска платформа против сиромаштва

Европска комисија је усвојила 16. децембра 2010. године Европску платформу против сиромаштва и социјалне искључености, као једну од седам главних иницијатива Европске уније уведенih Стратегијом паметног, одрживог и инклюзивног раста „Европа 2020“.

Међу главним политичким циљевима Стратегије је смањење броја сиромашних Европљана за 20 милиона у наредних десет година.

Према званичним статистичким подацима, више од 100 милиона грађана Европске уније изложен је ризику од сиромаштва или социјалне искључености.

Документ је доступан на www.inkluzija.gov.rs

Програм за интеграцију Србије у ЕУ испуњен 121 одсто

Национални програм за интеграцију Србије у ЕУ (НПИ) за период јул–септембар 2010. године испуњен је 121 одсто, резултати су Измененог и допуњеног извештаја Канцеларије за европске интеграције.

Висок проценат извршења резултат је тога што је Влада, поред прописа планираних за усвајање у овом тромесецу, испунила и велики број обавеза заосталих из ранијих квартала, као и обавеза планираних за наредне квартале.

Најуспешнија министарства и институције су Министарство унутрашњих послова, Министарство финансија, Министарство економије и регионалног развоја и Републички завод за статистику.

Национални програм је од јула 2008. до септембра 2010. године испуњен 78 одсто, јер је од планираног 571 прописа, усвојено 446. Планирано је усвајање 166 закона, а усвојено је 136 или 84 процената. Од планираних 405 подзаконских аката, усвојено је 310, односно 77 одсто. Контакт: Канцеларија за европске интеграције тел: 011 30 61 101, www.seio.gov.rs

ЕВРОПСКА КОМИСИЈА: Усвојена Стратегија ЕУ за особе са инвалидитетом

Европска комисија усвојила је стратегију за особе са инвалидитетом за наредну деценију чији је циљ да оснажи особе са инвалидитетом тако да у потпуности могу да остваре своја права и да имају корист од учешћа у друштву и економији Европе.

„Европска стратегија са инвалидитетом 2010–2020: Обновљено опредељење за Европу без препрека“ дефинише активности на нивоу ЕУ којима би се допуниле активности које се предузимају на националном нивоу, као и механизме потребне за спровођење Конвенције УН на нивоу ЕУ.

Комисија је идентификовала осам кључних области деловања: приступачност, партиципација, једнакост, запошљавање, образовање и обука, социјална заштита, здравство и међународне активности.

Ове области су одабране као кључне за остваривање општих циљева Стратегије и Конвенције УН, стратешких докумената институција ЕУ и Савета Европе као и за постизање резултата Плана акције ЕУ за особе са инвалидитетом 2003–2010.

Документ је доступан на сајту www.inkluzija.gov.rs

Министри ЕУ одбили продужење трајања породиљског одсуства

Министри рада, запошљавања и социјалне политике Европске уније одбили су предлог Европског парламента да се на нивоу ЕУ продужи минимално трајање плаћеног породиљског одсуства са 14 на 20 недеља. Европски парламент је у октобру изгласао овај предлог, упркос упозорењима британских политичара и Европске комисије да су мале шансе да предлог одобре државе чланице Уније, с обзиром на актуелне мере штедње које се у њима примењују због финансијске кризе.

Оцене Европске комисије у Годишњем извештају за Србију

Европска комисија објавила је свој Годишњи извештај о напретку Републике Србије за 2010. годину у којем је констатован напредак у одређеним областима, али и заостајање у низу питања која је потребно даље решавати.

Похваљено је оснивање Тима за социјално укључивање, Радне групе за социјално укључивање Владе Србије, као и Канцеларије за сарадњу са цивилним друштвом, али је оцењено да Канцеларија још увек није у функцији, као и да је сарадња државних органа и цивилног друштва још увек неуједначена.

Позитивно је оцењено усвајање Закона о родној равноправности, као и напредак у јачању система за заштиту деце која су жртве злостављања или занемаривања, инклузивном образовању и унапређењу положаја припадника ромске националне мањине.

Комисија је, између остalog, поручила властима у Србији да је потребно обезбедити заштиту жене и деце од свих облика насиља, донети нове мере за сужијање свих врста дискриминације и развити срећопшту стратегију која обухвата све нивое образовања, укључујући и целожivotно учење.

Контакт: Канцеларија за европске интеграције, www.seio.gov.rs

Делегација Европске уније у Републици Србији: Нови конкурс ЕУ за подршку организацијама цивилног друштва

У оквиру пројекта „Подршка цивилном друштву“, Делегација ЕУ у Републици Србији расписала је јавни позив за доделу бесповратних средстава организацијама цивилног друштва за пројекте чији је циљ изградња социјалне кохезије и превазилажење дискриминације, кроз промоцију толеранције и културне различитости, као и за пројекте који обезбеђују активно учешће цивилног друштва у социо-економском развоју Србије.

Средства су издвојена из програма ИПА 2009 и ИПА 2010, а вредност подржаних пројеката у оквиру овог конкурса биће од

50.000 до 150.000 евра. Трајање пројеката је ограничено на период од 6 до 12 месеци.

На конкурс се могу пријављавати пројекти које спроводе организације цивилног друштва у ширем смислу и у партнерству са другим организацијама цивилног друштва из Србије, држава чланица ЕУ или држава региона, институцијама културе, образовања или локалним самоуправама.

Конкурс је отворен до 10. марта 2011. године, а конкурсна документација доступна је на веб презентацијама Делегације ЕУ у Србији www.europa.rs и пројекта www.civilnodrustvo.rs.

Водич кроз европске мреже за организације ОЦД

Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва, заједно са Канцеларијом за европске интеграције и канцеларијом TACSO Србија, иницирао је израду Водича кроз европске мреже за организације цивилног друштва.

Ово је прва публикација такве врсте припремљена на српском језику за широку публику, која има за циљ да пружи основне информације и да да преглед о различитим европским мрежама организација цивилног друштва, као и о њиховим програмима.

Водич треба да допринесе повећању свести различитих актера у Србији о потенцијалним и релевантним партнерима из ЕУ, као и о ресурсима који стоје на располагању у будућој сарадњи.

Осим помоћи у идентификацији релевантних европских мрежа, овај Водич треба да обезбеди и подршку локалним самоуправама, организацијама цивилног друштва, локалним малим и средњим предузећима, медијима, институцијама и другим заинтересованим странама у успешнијем коришћењу фонда ЕУ. Контакт: Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва, тел: 011 311 4605, www.inkluzija.gov.rs

PISA истраживање

Ученици из Србије заостају за вршњацима из Европе за школску годину

Ученици првих разреда средњих школа у Србији заостају целу школску годину за вршњацима из већине европских земаља, показали су резултати PISA тестирања за 2009. годину. Србија се на Међународном програму процене ученичких способности, на коме су учествовале 74 земље (34 чланице ОЕЦД-а и 40 партнериских земаља), пласирала на 43. место, а резултати ученика из Србије нижи су за 51 поен у односу на просек земаља ОЕЦД-а. С друге стране, ученици у Србији су у просеку постигли напредак од око 40 поена (у односу на PISA 2006), што одговара ефекту једне године школовања у ОЕЦД земљама.

Ученици из Србије постигли су 442 поена на скали читалачке писмености, исто толико у области математике, док су у домену научне писмености освојили 443 поена.

У области читања, функционално неписмених ученика има 33 одсто, у области науке 35,4 одсто и 41,6 одсто у математици.

Србија је највећи напредак остварила у области читалачке писмености, где је у односу на истраживање из 2006. године број функционално неписмених смањен за 19 одсто (са 67 на 48 одсто), док је у областима математичке и научне писмености тај напредак између два и три одсто.

Читалачка писменост ученика у Србији виша је за 41 бод него у 2006. години, што је и највеће побољшање које је нека земља забележила између два PISA тестирања.

На скалама математичке и научне писмености остварен је напредак у односу на 2006. годину за по седам поена, у обе области. У односу на ОЕЦД земље, читалачка и математичка писменост ученика из Србије је нижа за око 50 поена, што је једнако ефекту од нешто више од једне године школовања у земљама ОЕЦД-а. Најмањи помак направљен је када је у питању научна писменост. Србија је у тој области у заостатку у односу на земље ОЕЦД-а за једну и по школску годину.

Најзначајнији подаци PISA тестова односе се на читалачку писменост, као основи осталих писмености, као на и резултат који говори о високој праведности нашег образног система.

PISA истраживање је још показало да је ниво родне равноправности виши у Србији у односу на регион. Ученице имају боље резултате у домену читалачке писмености, а ученици у домену математичке писмености, што је на нивоу разлике која постоји у ОЕЦД земљама.

У Србији не постоје родне разлике у погледу развијености научне писмености дечака и девој-

чица по чему је ситуација у Србији слична оној која постоји у ОЕЦД земљама. У поређењу са другим земљама из региона ситуација у Србији је повољнија.

Социо-економским статусом ученика објашњава око 10% разлика у степену развијености читалачке писмености међу ученицима. То је ниже него у ОЕЦД земљама и најниже у региону.

PISA је највеће међународно истраживање у области образовања којим се утврђује у којој су мери ученици, завршавајући период општег образовања, усвојили знања и вештине које су им значајне да би били успешни у професионалном и личном животу. Од ученика се не очекује само да преподрукују стечена знања, већ и да их примене у различитим, релевантним ваншколским ситуацијама.

У оквиру PISA тестирања писменост се испитује у три домена: математика, читање и природне науке. У организацији ОЕЦД тестирање се, почев од 1993. године, спроводи сваке треће године, а Србија се овој студији прикључила 2003. године. У истраживању је 2009. године учествовало 178 школа и око 5.000 ученика.

Контакт: Министарство просвете
тел: 011 36 16 489, www.mp.gov.rs

Укључивање ромске деце у ППП у Србији

Према извештају UNICEF-а „Положај деце 2007. године”, стопа уписа ромске деце у Србији у предшколске установе износи око 4%.

Уз интензивну сарадњу РЕФ-а (Ромског едукативног фонда), UNICEF-а и OEBS-а током пролећа 2010. године, покренута је кампања за промоцију уписа ромске деце у Србији у Припремни предшколски програм (ППП) и у први разред основне школе. Мрежа школских управа и других агенција придружила се кампањи, усредређујући се на процедуре уписа (школе и предшколске установе, домови здравља, центри за социјални рад).

Општи циљ овог међународног Конзорцијума је да услуге ППП учени доступним свој ромској деци у Србији. РЕФ и његови партнери раде на подизању нивоа примене нових политика и прописа на локалу да би осигурали доступност ППП за сву децу и широко информисали ромску заједницу о новим прописима у области просвете, као и о Закону за борбу против дискриминације.

Ромски „брзоци“ на Универзитету у Новом Саду

Савет за интеграцију Рома и Канцеларија за инклузију Рома су на Универзитету у Новом Саду, за ову школску годину, уписали 44 броја ромске националности. Студентима који су ван места становања, обезбеђен је смештај у студентским домовима.

На Универзитету је, поред уписанних броја пријављено и пет одбрана докторских дисертација, а пријављено још и по пет мастерова програма на државним и приватним факултетима.

Пројекат је уз примену афирмавтивних мера за образовање Рома реализован у координацији са покрајинском владом Војводине.

Контакт: Едукативни центар Рома, www.ec-roma.org.rs

Регистар задужбине и фондација у Србији од 1. марта 2011.

Закон о задужбинама и фондацијама почеће да се примењује од 1. марта 2011. године. Регистар задужбина и фондација, као и представништва страних задужбина и фондација, водиће Агенција за привредне регистре, као поверили посао Министарства за културу.

Задужбине, фондације и фондови који су основани и уписаны у регистре према старом Закону о задужбинама, фондацијама и фондовима имаће обавезу да у року од 12 месеци ускладе свој статут и друге опште акте са одредбама новог закона, до 1. марта 2012. године.

Програм мобилности државних службеника

Представници Министарства просвете и науке Црне Горе и представници Министарства просвете Молдавије боравили су у Београду у оквиру програма мобилности државних службеника, у циљу побољшања регионалне сарадње у земљама Југоисточне Европе у области образовања, науке и истраживања.

Програм који се одвија већ три године, спроводи организација за регионалну сарадњу Task Force Fostering and Building Human Capital (TFBHC).

У програму за 2010. годину по први пут учествовала је и Србија чије је учешће реализовано у партнерству Министарства просвете, Министарства за науку и технолошки развој и Тима за социјално укључивање и смањење сиромаштва, који је и иницирао и организовао програм у Србији.

Гости из Црне Горе и Молдавије упознали су се са образовним системом у Србији, процесом израде Националног оквира квалификација, као и европским програмима и пројектима у области образовања.

Контакт: www.taskforcehumancapital.info

Изложба: „Материјална култура Рома у Србији“

Изложба „Материјална култура Рома у Србији“ аутора Драгољуба Ацковића приказана је у „Атељеу 212“, од 17. новембра до 27. децембра 2010. године.

Поставка је обухватила предмете Музеја ромске културе који сведоче о материјалној култури Рома на овом простору, попут алате, ношњи и разних употребних предмета.

Изложба је постављена под покровитељством града Београда.

Контакт: Музеј ромске културе, www.romamuseum.rs

Допуна дигиталне „Антологије српске књижевности“

Дигитална „Антологије српске књижевности“, www.ask.rs, биће допуњена одабраним делима Милоша Црњанског, Бранка Ђорђића, Владана Десиће, Исидоре Секулић, Доситеја Обрадовића и других значајних књижевних стваралаца 1. јануара 2011. године.

Дигитална Антологија српске књижевности има више од 100 дела народне, старе и нове књижевности која су доступна за бесплатно преузимање преко интернета. Поред народне поезије и прозе, средњовековних житија и најзначајнијих дела XVIII и XIX века, у едицији се

налазе и дела с почетка XX века која нису под ауторским правима, као и савремена књижевноста за чије су објављивање право дали са-ми аутори. Све књиге су на српском језику и у ћириличном писму.

Одабир дела направио је Учитељски факултет Универзитета у Београду, а дигитализацију је извршио Мајкрософтов Центар за развој софтвера у Београду, у оквиру активности Мајкрософтовог програма „Партнер у учењу“. Контакт: Microsoft Software d.o.o., www.ask.rs

Јунус Мохамад: Социјално предузеће, средство за решавање проблема

Наставак са стране 1

Жене су те које упорношћу покушавају да изграде будућност, да – када имају новац – иду корак по корак. Због тога смо почели да мењамо политику пословања и да своје активности усмеравамо према њима. На наше велико задовољство, данас жене чине већину корисника кредита.

Турнеја друштвеног предузетништва 2010

Добитник Нобелове награде за мир и зачетник идеје друштвеног предузетништва, професор Мухамед Јунус, 30. октобра посетио је Београд у оквиру пројекта „Турнеја друштвеног предузетништва 2010“, који је покренут са циљем да се концепт друштвеног предузетништва промовише и у земљама централне и источне Европе.

Друштвено предузетништво је модеран бизнис модел Грамин банке који се фокусира на проналажење решења за друштвене проблеме и чији је циљ постизање максималне користи за људе, а не максимизирање профита. Инвеститори добијају назад само уложен новац, а дивиденда од улагања остаје компанији за даље побољшање пословања. Овај модел је показао да мале количине новца, брижљиво расподељене, могу из корена да промене животе сиромашних људи.

Турнеја друштвеног предузетништва 2010. је заједничка иницијатива ЕРСТЕ Фондације, Ерсте Групе, организације за микрофинансирање good.bee, Грамин креативне лабораторије и Министарства рада, социјалне политике и заштите потрошача Републике Аустрије, а домаћин иницијативе био је потпредседник Владе за европске интеграције и Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва.

Контакт: www.socialbusinesstour.com

У овом тренутку имамо 8,3 милиона корисника кредита широм Бангладеша. Наша банка позајљује новац сиромашним женама без колатерала, без икакве гаранције и добија натраг сваки новац са

веома високом стопом отплате од чак 97 одсто. Банку смо креирали на такав начин да жене које су корисници кредита постану власнице банке. Као власницима банке, профит им се враћа, чиме се њихов живот трансформише. У оквиру Грамин банке успоставили смо и правило према ком сваки корисник кредита, ступањем у банку, мора да отвори и штедни рачун.

Све у Грамин банци функционише у недељним циклусима – корисници сваке недеље морају да уплате рату по основу кредита, али су у обавези и да ставе нешто новца на банковни рачун. Данас, после 34 године постојања Грамин банке, висина улога на штедним рачунима износи пола милијарде долара. Када позајмљујемо новац, заправо више од половине позајмљеног новца долази са банковних рачуна самих наших клијената. Основали смо и успешно водимо пензиони фонд, здравствено осигурање, три болница за вид, компанију мобилне телефоније, итд.

Покренули смо низ социјалних предузећа, а нека у сарадњи са мултинационал-

ним компанијама широм света.

Из говора на Турнеји друштвеног предузетништва www.inkluzija.gov.rs

Социјална предузећа Конкурс за стручну подршку у унапређењу пословања

Коалиција за развој социјалног предузетништва расписује позив социјалним предузећима у Србији за добијање стручне подршке у унапређењу пословања.

Конкурс је део пројекта под називом Програм стручне подршке за унапређење пословања социјалних предузећа који финансијски подржава шпански Фонд за достизање миленијумских циљева развоја (MDGF) у оквиру програма „Запошљавање и миграције младих“. Идеја програма је да се већ покренутим социјалним предузећима

обезбеди стручна подршка и тако унапреди њихово пословање.

Конкурс је намењен социјалним предузећима (програмима социјалног предузетништва) са подручја Србије без обзира на врсту регистрације (удружења грађана, приватна предузећа, задруге, конзорцијуми, итд.).

Конкурс администрира Балкански фонд за локалне иницијативе (БЦИФ), а пријаве се примају до 31. јануара 2011. године.

Контакт: БЦИФ, тел: 011 32 88 723, www.bclf.org

У 2011. години више средстава за локалне самоуправе

Потпредседник Владе Републике Србије за европске интеграције и министар за науку и технолошки развој Божидар Ђелић изјавио је на склопу „Недовољно развијена подручја – шанса за инвеститоре“, одржаном у Палати Србија средином децембра, да је планом буџета за 2011. годину предвиђено повећање новчаних трансфера за локалне самоуправе за 28 одсто. То значи да ће у наредној години општине добити 32 уместо 25 милијарди динара, колико су добиле ове године. У склопу ребаланса буџета за ову годину Влада је определила додатних милијарду динара за локалне самоуправе, од чега је 50 одсто намењено недовољно развијеним подручјима.

Као примери одличне сарадње Европске комисије и Владе Србије, на склопу су наведена три пројекта: пројекат за развој југа и југозапада Србије вредан 17,5

милиона евра чија ће реализација почети 2011, пројекат вредан 18,5 милиона евра за заштиту животне средине у неразвијеним општинама и пројекат Дунавска стратегија, у оквиру чије је реализације општина Голубац добила 18,5 милиона евра из буџета ЕУ.

Шеф делегације ЕУ у Србији Венсан Дежер најавио је даљу подршку развоју Србије и представио принципе за партципацију општина за европске фондове, истакавши да су за добијање средстава из фондова ЕУ потребни конкретни пројекти.

Скуп коме су присуствовали председници 48 општина организовала је Канцеларија за одрживи развој недовољно развијених подручја и на њему је представљен план за 2011. годину.

Контакт: Канцеларија за одрживи развој недовољно развијених подручја, www.kormrp.gov.rs

МИНИСТАРСТВО ЕКОНОМИЈЕ
И РЕГИОНАЛНОГ РАЗВОЈА

Расправа о Нацрту закона о задругама

У поступку припреме закона о задругама, Министарство економије и регионалног развоја спроводи јавну расправу о Нацрту закона о задругама у периоду од 15. децембра 2010. године до 31. јануара 2011. године. Програмом јавне расправе је предвиђено да презентације и расправе буду организоване у градовима, на основу правилне регионалне заступљености.

Најновијим Нацртом закона дефинише се ко може бити задругар и ко може основати задругу и под којим условима. Задруге се могу основати као земљорадничке, стамбене, потрошачке, занатске, социјалне, омладинске, ученичке, као и друге врсте задруга за обављање производње, промета робе, пружања услуга и других делатности у складу са овим законом.

Предвиђено је да се Закон о задругама нађе у склопу скупштинској процедуре у првом кварталу 2011. године.

Текст Нацрта закона званично је доступан на сајту Министарства економије и регионалног развоја, www.merr.gov.rs.

Запошљавање особа са инвалидитетом

Република Србија обавезу запошљавања особа са инвалидитетом извршава опредељивањем средстава у Буџетски фонд за намене рефункцијације зарада особа са инвалидитетом запослених у предузећима за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом, за побољшање услова рада, унапређење производних програма и друге сврхе у складу са Законом о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом.

Закон даје могућност послодавцима из привреде да се определе на који начин ће допринети запошљавању особа са инвалидитетом. Послодавци могу да запосле особе са инвалидитетом или да учествују у финансирању зарада особа са инвалидитетом запослених у предузећу за професионалну рехабилитацију, или у социјалном предузећу. Своју финансијску обавезу предузећа могу извршити и куповином производа или коришћењем услуга предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом.

Пројекат „Калкулатор“

Национална алијанса за локални економски развој (НАЛЕД) промовисала је пројекат „Калкулатор“ – јединствени онлајн систем за поређење и обрачунавање износа локалних пореза, такси, накнада и свих других намета. Привредницима се омогућава да обрачунају почетне и редовне трошкове пословања, уз могућност да те износе пореде од општине до општине, а општинама да лако предвиде своје буџетске приходе и приходе од инвестиција.

„Калкулатор“ је инструмент који омогућава обрачунавање износа локалних пореза, такси, накнада и свих других намета. Привредницима се омогућава да обрачунају почетне и редовне трошкове пословања, уз могућност да те износе пореде од општине до општине, а општинама да лако предвиде своје буџетске приходе и приходе од инвестиција.

Контакт: НАЛЕД, www.naled-serbia.org

БИЛТЕН О СОЦИЈАЛНОМ УКЉУЧИВАЊУ И СМАЊЕЊУ СИРОМАШТВА

ЗАВРШЕН КОНКУРС УПРАВЕ ЗА РОДНУ РАВНОПРАВНОСТ: Одобрени пројекти за унапређења родне равноправности

Министарство рада и социјалне политике – Управа за родну равноправност одобрила је пет предлога пројекта за подизање капацитета и унапређивање рада локалних тела за родну равноправност. За изабране пројекте обезбеђено је 1.000.000 динара.

Приоритет Управе за родну равноправност јесте оснивање, подизање капацитета и унапређивање рада локалних тела за родну равноправност у циљу реализације Националне стратегије за побољшање положаја жена и унапређивање родне равноправности и Акционог плана за њену имплементацију и у складу са Законом о равноправности полова.

На конкурсу су учествовала локална удружења чији програми ће допринети оснивању подизања капацитета и унапређивању рада локалних тела за родну равноправност. Контакт: Министарство рада и социјалне политике – Управа за родну равноправност тел: 011 334 56 65, www.mnrzs.gov.rs

РЗС и UNICEF: Истраживање о положају жена и деце

Републички завод за статистику Србије (РЗС) и UNICEF започели су четврто национално Истраживање вишеструких показатеља стања и понашања деце и жена у Србији (MICS4). Истраживање ће обезбедити податке који се не прикупљају редовним статистичким истраживањима – о образовању, условима живота и здравственом стању жена, деце и по први пут младих мушкараца.

Истраживањем ће бити обухваћене и најсиромашније породице са децом у земљи, као и посебно угрожене и маргинализоване групе, попут Рома.

Прикупљени подаци неопходни су за процену напретка у остваривању Миленијумских циљева развоја, циљева дефинисаних у документу „Свет по мери детета“ и Националном плану акције за децу Србије.

Сарадници РЗС треба да обиђу 8.600 домаћинстава на територији целе Србије како би прикупили податке о образовању, здравственој заштити мајке и детета, ХИВ-у, пијаћој води и уклањању отпадних материја, браку и заједницама, сексуалном понашању, нези болесног детета, дојењу, итд.

MICS (Multiple Indicator Cluster Survey) је међународни истраживачки програм који је развио UNICEF у сарадњи са другим агенцијама УН и спроводи се сваких пет година у више од 100 земаља света.

Контакт: РЗС, тел: 011 24 10 947, www.stat.gov.rs
UNICEF, Канцеларија у Србији, тел: 011 36 02 100, www.unicef.org-serbia

АКЦИЈА „ХРАНА ЗА СВЕ“: Потребне још 32 народне кухиње

РТВ 592 упутио је позив компанијама и појединцима да се укључе у акцију „Храна за све“, чији је циљ да пробуди солидарност и да свако добије барем један квалитетан оброк дневно.

Током 2009. године број гладних и сиромашних у Србији повећан је са 500.000 на 700.000, што је близу 10 одсто становништва. У акцији је до сада скупљено преко два милиона килограма хране и 15 милиона динара намењених снабдевању постојећих и отварању нових народних кухиња.

За пет месеци трајања акције, број народних кухиња повећан је са 55 на 67, чиме је заустављен негативан тренд затварања кухиња због последица економске кризе. Србији је потребно 99 кухиња да би се задовојиле основне потребе најугроженијих грађана.

Контакт: РДП „592“, тел: 011 30 12 000
www.hranazasve.com

Нови корисници Клуба ОСИ у Ваљеву

„Клуб ОСИ Плус 2010“ назив је пројекта којим је предвиђено да Град Ваљево у сарадњи са Друштвом за церебралну парализу и савезом слепих и савезом глувих у Ваљеву, прошири услугу Клуба за особе са инвалидитетом. Пројекат је део програма „Развој локалних услуга социјалне заштите“ који реализује Министарство рада и социјалне политике са Фондом за отворено друштво и локалне самоуправе.

Пројекат је вредан око 1.100.000 динара, од чега је Министарство рада и социјалне политике издвојило је 714.000 динара, а остатак град Ваљево.

Контакт: Клуб са особе са инвалидитетом у Ваљеву, тел: 014 35 13 185

Примена Закона о равноправности полова и Закона о забрани злостављања на раду

Инспектори за мобинг

Министарство рада и социјалне политике је уз подршку Канцеларије УН за женска права, обучило инспекторе широм Србије да применују нови Закон о равноправности полова и Закон о забрани злостављања на раду.

Инспектори ће контролисати документацију предузећа како би открили да ли су запослени већином мушки али и међуљудске односе. Провераваће и да ли су за исти посао у некој фирмама жене мање плаћене или на други начин дискриминисане.

Када се уоче неправилности пословодцу ће стићи решење које га обавезује да грешке исправи. Уколико одбије, биће покренут поступак.

Умрежавање организација за децу

На националној конференцији „Умрежавање за децу“ у Сокобањи представници 43 удружења из целе Србије усвојили су Платформу Мреже организација грађанског друштва за децу Србије (МОДС) којом се дефинишу циљеви мреже: веће учешће организација грађанског друштва и деце у дефинисању политика за децу, јачање њихових капацитета и успостављање канала комуникације између мреже организација за децу и локалних, појарничких, републичких и међународних органа и институција.

Техничку подршку удружењима за децу пружаће Секретаријат за техничку подршку организацијама грађанског друштва за децу у Србији, који је отворен кроз европски пројекат „Јачање дијалога између организација цивилног друштва Србије и ЕУ“.

Конференцију је организовало Друштво за заштиту и унапређење менталног здравља деце и омладине из Ниша уз подршку UNICEF.

Контакт: Друштво за заштиту и унапређење менталног здравља деце и омладине, тел: 018 52 34 22
www.oknis.org.rs, www.zadecu.org.rs

Петиција за већи дечији додатак

Поводом Међународног дана борбе против сиромаштва, Друштво за заштиту и унапређење менталног здравља организовано је у Нишу акцију „Деца нису одговорна за своје сиромаштво“. Циљ акције је да се потписивањем петиције затражи повећање дечијег додатка који је тренутно мањи од 20 евра. Прикупљене потписе организатори треба да предају надлежним државним институцијама и политичарима ЕУ.

Свако четврто дете у Србији је сиромашно, а свако осмо живи у крајњој беди. Са издавањем мањим од једног процента бруто друштвеног производа за децу и породицу, Србија је на последњем месту у региону.

Акцију под називом „Деца нису одговорна за своје сиромаштво“ спровели су активисти Отвореног клуба, а грађани који су потписивали петицију добијали су симболичне новчанице у апоенима од 1.897 динара колико износи дечији додатак.

Контакт: Друштво за заштиту и унапређење менталног здравља деце и омладине, Ниш, тел: 018 52 34 22 www.oknis.org.rs

Инклузија деце са посебним потребама Пројекат „Наш нови пријатељ“

У предшколским установама почела је реализација пројекта „Наш нови пријатељ“, чији је циљ подршка деци са посебним потребама у процесу инклузије у друштву.

Идеја пројекта је да припреми друштвену средину за процес инклузије деце са посебним потребама путем сликовница и радионица за родитеље и васпитаче.

Предшколцима ће бити подељено тридесет хиљада сликовница „Наш нови пријатељ Стефан“, која садржи и мали речник знаковног језика. Кроз причу о дечаку Стефану, дечаци и девојчице уче како да прихватају другаре који су мало другачији од њих. Серија сликовница „Наш нови пријатељ“ пројекат је невладине организације „Помоћ породици“ и Амбасаде Финске.

Контакт: Удружење Помоћ породици, www.pomocporodici.org.rs

ЕХО РРЦ: Обнова ромских насеља

У сарадњи са Ромима у Чуругу, Екуменска хуманитарна организација Ромски ресурсни центар (ЕХО РРЦ) гради 60 септичких јама и 75 купатила, а у 85 кућа извешће се хитни радови на санацији оштећених делова. Грађевински материјал, опрему и стручну подршку обезбеђује ЕХО РРЦ. За директна пројектна улагања ЕХО РРЦ је путем донација обезбедио 145.000 евра, а очекује се да општина и покрајина уложе 50.000 евра.

ЕХО РРЦ ће организовати и рад са децом и младима у области образовања, као и рад са становницима насеља у области здравственог просвећивања и одржавања животног окружења. Кроз теренске посете правника ЕХО РРЦ, становници насеља ће добити могућност да регулишу законом загарантована права, а омогућиће им се да учествују у програму радног оспособљавања, запошљавања и самозапошљавања – похађају тромосечне занатске курсеве.

Обнова ромских насеља део је пројекта „Социјална инклузија и побољшање услова становљања Рома/киња у Чуругу, општина Жабља“.

Контакт: ЕХО РРЦ, Нови Сад, тел: 021 46 96 16, www.ehons.org

У Неготину и Лесковцу 40 нових станова за социјално становљање

У Неготину и Лесковцу додељено је 40 станова избеглим, расељеним и угроженим домицилним породицама.

У Неготину је станове у новоизграђеној згради добило 15 породица интерно расељених лица, једна избегличка породица и четири домицилне.

У згради која је изграђена у Лесковцу, станове је добило шеснаест интерно расељених и четири домицилне, социјално угрожене породице. Тиме је затворен последњи од шест колективних центара на територији ове општине.

Обе зграде за социјално становљање у заштићеним условима део су реализације пројекта „Достојанства решења за расељена лица у колективним центрима или приватном смештају у Србији“ који се финансира из средстава Инструмента ЕУ за предприступну помоћ за 2007. годину, а реализује у сарадњи са Комесаријатом за избеглице Републике Србије и UNHCR.

Концепт социјалног становљања, од 2002. године до данас, реализован је у 27 општина у којима је изграђено укупно 550 станова.

Контакт: Комесаријат за избеглице Републике Србије, тел: 011 28 57 890, www.kirs.gov.rs

Социјално становљање за избегле и расељене у Београду

Градоначелник Београда, Комесар за избеглице, Градски центар за социјални рад и UNHCR потписали су Меморандум о разумевању за изградњу објекта у оквиру програма Социјалног становљања у заштићеним условима. Програм финансира Биро за популације, избеглице и миграције владе САД-а.

Први објекат овакве врсте од 20 станова који ће бити изграђен у Београду реализује се у складу са Националном стратегијом за решавање проблема избеглица и интерно расељених лица.

Главни заговорач овог пројекта, који ће имплементирати UNHCR и невладина организација Хаузинг центар – Центар за унапређење становљања социјално угрожених група, био је Хуманитарни фонд Ана и Владе Дивац.

Контакт: Градски центар за социјални рад тел: 011 26 50 329, www.gcsrbg.org

Конкурс: Програм Социјална транзиција

Балкански фонд за локалне иницијативе (BCIF) расписао је конкурс за програм Социјална транзиција, чији је циљ да се подржи процес транзиције система социјалне заштите обезбеђујући средства локалним, невлади-ним и непрофитним организацијама које се проактивно и креативно баве социјалним питањима.

Максималан износ донација је 15.000 евра, а конкурс се реализује у сарадњи са Кооперативом холандских фондација за централну и источну Европу (CNF CEE). Пројекти за програм Социјална транзиција се подносе током целе године, а Одбор за донације одлучује о пројектима два или три пута годишње. Одбор за донације препоручује пројекте Кооперативи холандских фондација за централну и источну Европу, која доноси коначну одлуку о томе које иницијативе ће финансијски подржати.

Контакт: Балкански фонд за локалне иницијативе (BCIF)
тел: 011 26 22 511, www.bcif.org

Конкурс

„Јавно заступање у локалним заједницама“

Балкански фонд за локалне иницијативе (BCIF) расписао је конкурс под називом Јавно заступање у локалним заједницама.

BCIF у партнерству са Институтом за одрживе заједнице (ISC) и уз финансијску подршку USAID жели да подстакне и подржи удружења грађана у Србији у развијању успешних модела јавног заступања у локалној заједници.

На основу пријава на конкурс биће изабрано до 10 организација, чија ће по два представника примићи тренинг из области јавног заступања. После завршеног тренинга, најбоље разрађени и најреалистичнији пројекти добије финансијску подршку за спровођење у износу до 12.000 долара.

Рок за пријаве на конкурс био је 13. децембар 2010. године.

Контакт: Балкански фонд за локалне иницијативе (BCIF),
тел: 011 26 22 511, www.bcif.org

Конкурс Глобалног фонда за акцију против сиромаштва

На конкурс Глобалног фонда за акцију против сиромаштва могле су да се пријаве невлади-не организације са пројектима усмереним на смањење сиромаштва.

Пројекти се финансирају буџетом од 250.000 до четири милиона фунти, а годишњи износ гранта може да буде до 40 одсто годишњег буџета невладине организације која аплицира. Једна невладина организација може да учествује са највише три гранта, а обавезна је да са једном четвртином средстава финансира пројекат. Пројекти могу да трају до три године.

Глобални фонд за акцију против сиромаштва за финансирање организација цивилног друштва основао је DFID (UK Department for International Development). Фонд подржава пројекте на пољу пружања услуга повезаних са смањењем сиромаштва, као и Миленијумских циљева развоја који се тешко остварују у сиромашним земљама.

Конкурс је био отворен до 14. децембра 2010. године.

Контакт: UK Department for International Development, www.dfid.gov.uk

Делегација ЕУ у Србији: Конкурс за развој услуга за децу са инвалидитетом

Делегација ЕУ у Србији објавила је позив за достављање предлога пројектата за развој постојећих или креирање нових услуга за децу са инвалидитетом и њихове породице на локалном нивоу.

Пројектом треба да се унапреди социјално укључивање деце са инвалидитетом и њихових породица кроз пружање услуга социјалне заштите на локалном нивоу, улога локалних власти у пружању услуга и успостави партнерство са заинтересованим странама укљученим у пружање подршке осетљивим групама становништва.

Максимално трајање активности је 24 месеца. Рок за подношење предлога пројектата је 4. март 2011. године.

Контакт: Делегација ЕУ у Републици Србији, тел: 011 30 83 200, www.europa.org.rs

Село направило центар за рециклажу

Село Минићево, на путу Зајечар-Књажевац, једно је од најуређенијих у источној Србији, између остalog захваљујући томе што су мештани купили машине за рециклажу и почели да се баве секундарном рециклажом пластичног и картонског отпада.

У овом рециклажном погону у Минићу до сада је обрађено 20 тона картонског и две тоне пластичног отпада. Они су оградили и уредили сеоску депонију на коју два пута месечно одлажу отпад, сакупљен у селу. За сакупљање смећа мештани плаћају 185 динара месечно.

Центар села Минићево подсећа на градску средину. Чиста и уређена главна улица одраз је високе еколошке свести мештана.

Портал Србија рециклира е-отпад

Формиран је портал „Србија рециклира е-отпад“ – портал за умрежавање невладиних организација, организација цивилног друштва, удружења грађана и еколошки самосвесни предузете и грађана у националну мрежу за правилно поступање са е-отпадом.

Пројекат спроводи невладина организација „Еколошки покрет Земун“ под покровitelјством Фонда за заштиту животне средине.

Контакт: Еколошки покрет Земун, www.lagumica.org.rs

РЕГИОНАЛНА КОНФЕРЕНЦИЈА: Системи осигурања квалитета за ОЦД

У Загребу је одржана тродневна регионална конференција о „Системима осигурања квалитета за организације цивилног друштва”, на којој је учествовала и српска делегација.

Делегацију из Србије чинили су представници TACSO канцеларије у Србији, Грађанских иницијатива, Центра за развој непрофитног сектора, Тима за социјално укључивање и смањење сиромаштва и Балканског фонда за локалне иницијативе. Делегацију из Србије је разматрала план активности за увођење система осигурања квалитета за ОЦД у Србији.

Конференцију је организовао регионални TACSO пројекат, а током три дана окупила је стотинак представника организација цивилног друштва, владиних институција и медија из држава Западног Балкана и Турске.

TACSO (Техничка помоћ организацијама цивилног друштва) је пројекат подршке невладиним организацијама који спроводи шведска консултантска кућа SIPU International у сарадњи с локалним партнерима на Западном Балкану и у Турској.

Главна циљ пројекта је повећање капацитета организација цивилног друштва и јачање њихове улоге у демократским процесима у њиховим земљама.

Контакт: TACSO Србија, 011 21 29 372, www.tacso.org

Покренут портал „Цивилно друштво предлаже“

Европски покрет у Србији покрену је портал „Цивилно друштво предлаже“, који омогућава организацијама цивилног друштва да учествују у реформским процесима тако што ће идентификовати проблеме у својој средини и предложити њихово решење, а са циљем ефикаснијег процеса интеграције Србије у ЕУ.

Оквир за достављање предлога је дат у осам категорија, на основу поделе надлежности министарства: правда, људска и мањинска права; регионални, рурални и локални развој; економија, трговина и услуге; пољопривреда и заштита животне средине; рударство, енергетика, инфраструктура; образовање, омладина и наука; здравље, рад и социјална политика; култура.

Предлози ће бити обрађени у виду јасних препорука, постављени на портал и достављени министарствима, Канцеларији за европске интеграције, Деле-

гацији Европске уније у Србији и бројним институцијама укљученим у овај процес.

„Цивилно друштво Србије предлаже“ је део ширег пројекта под називом „Локална самоуправа и цивилно друштво у процесу програмирања и пројектовања Инструментаре претприступне помоћи Европске уније Србији 2007–2013.“.

Контакт: Европски покрет у Србији, www.emins.org, www.cdspredlaze.org.rs

Конкурс „Е, могу и ја! 2010“

На конкурсу „Е, могу и ја! 2010“, намењен удружењима младих и неформалним омладинским групама, одабрано је 16 предлога акција од којих се највећи број односи на тему заштите животне средине и уређења јавних простора. На конкурсу је учествовало 71 предлог. Циљ конкурса је да се млади, старости од 15 до 30 година, мотивишу на акцију за решавање проблема у локалној заједници.

Пројекат спроводи Европски покрет у Србији, а финансира га Министарство омладине и спорта.

Контакт: www.emins.org, www.resivoje.rs

Додељене Виртус награде за 2010. годину

На свечаној церемонији одржаној у Дому Народне скупштине Републике Србије проглашени су добитници награда за корпоративну филантропију, ВИРТУС 2010. ВИРТУС награда се додељује од 2007. године.

Главну награду, за допринос на националном нивоу, добила је Eurobank EFG. Eurobank EFG је добитник и награде за подршку најиновативнијем пројекту године.

Компанија „Хемофарм“ добила је награду за допринос локалној заједници, Бања Комерц д.о.о. је награђена за допринос у категорији малих и средњих предузећа, Ernst&Young је добила признање за dugорочно партнериство између пословног и непрофитног сектора, а Радио дифузном предузећу РТС је припала специјална награда за медијски допринос.

ВИРТУС конкурс организује Балкански фонд за локалне иницијативе уз финансијску подршку USAID и у партнериству са Институтом за одрживе заједнице (ISC). Подршку у реализацији награде пружиле су VIA фондација, Фондација браће Рокфелер и бројни други партнери.

Контакт: Балкански фонд за локалне иницијативе (BCIF), тел: 011 26 22 511, www.bcif.org

Конкурс за Европску награду за волонтирање запослених

Форум пословних лидера (ФПС) и СМарт колектив, у сарадњи са Business in the Community International Campaign, расписали су конкурс за Европску награду за пројекте волонтирања запослених, усмерене на подршку запошљавању. Награда се ове године први пут и отворена је за пројекте усмерене на подршку запошљавању.

Награда се додељује у категоријама: велика компанија и мало/средње предузеће, као и у категоријама Innovation и Newcomer, у којима се награђују пројекти који на иновативан начин третирају неки проблем, или су у раној фази развоја, али показују потенцијал да постигну значајне резултате.

Јавне институције које својим активностима подржавају развој корпоративног волонтирања биће награђене у посебној категорији Public authority.

Пројекти волонтирања запослених који се не односе на подршку запошљавању биће разматрани само у националном избору за специјално признање жирија.

Сви национални победници учествоваће у међународном избору, а европски победник биће проглашен на конференцији Responsible Business Convention, 17. и 18. марта 2011. године у Лондону.

Конкурс ће у Србији бити отворен од 6. децембра 2010. до 14. јануара 2011.

ФПС и СМарт Колектив покренули су и „Банку времена“, програм индивидуалног волонтирања, кроз који ће запослени у компанијама – чланцима ФПС своја знања и искуства пренети непрофитним организацијама.

Циљ програма је да запослени у компанијама лично допринесу решавању неког друштвеног проблема до ког им јестало, као и да компаније ставе знања и вештине запослених на располагање локалној заједници.

Истовремено, СМарт Колектив и Форум пословних лидера објавили су конкурс за бесплатну подршку искусних менаџера – бизнис ментора младим предузетницима.

Конкурс је намењен младим предузетницима, до 30 година, којима ће ментори волонтерски помоћи да развију пословање и предузетнички потенцијал радићи са њима током годину дана, два до четири сата месечно. Конкурс се реализује у оквиру пројекта „Предузминешто! – Бизнис менторства за младе предузетнике“, а финансира га Министарство омладине и спорта. Контакт: Форум пословних лидера Србије тел: 011 24 40 096, www.fpl.rs СМарт Колектив, www.smartkolektiv.org

ТЕМПУС КАНЦЕЛАРИЈА: Припремне радионице за потенцијалне кандидате

Темпус канцеларија организује радионице за припрему пројекта са циљем да помогне онима који планирају да пријаве пројекте на предстојећем конкурсу или жеље да учествују у некој пројектној пријави, а важно им је да се детаљније упознају са правилима Програма.

Уводне радионице намењена су онима који желе да упознају терминологију која се користи у Темпус програму, текст конкурса, основна појашњења о приоритетним областима, врсте пројекта и дозвољене врсте трошкова, уводна обука за писање логичке матрице пројекта.

Циљ других радионица је разрада пројекта и намењене су онима којима су теме уводне радионице познате. Учешће на радионицама је бесплатно., а организују се у Београду, Нишу, Новом Пазару, Новом Саду и Крагујевцу. Контакт: Национална Темпус канцеларија, тел: 32 33 409 www.tempus.ac.rs

Едукација будућих пословних лидера

Компанија Coca-Cola Hellenic Србија, у сарадњи са Министарством прометеја, реализује програм „Coca-Cola таленти“ – дугорочни програм стипендирања и обуке студената чији је циљ пружање подршке будућим пословним лидерима.

Циљ програма јесте да промовише одржив развој талената у остварењу образовних и професионалних циљева.

Ова компанија за седам студената обезбеђује новчану подршку у износу од 2.000 евра, за сваког од њих, по академској години и подршку у виду обуке.

Студенти ће две године похађати обуку која укључује тренинге, праксу кроз рад на пројектима у компанији Coca-Cola Hellenic, уз могућност запослења у компанији након завршених студија.

Контакт: Coca-Cola Hellenic Србија, тел: 0800 11 22 33 www.cchbc-talents.co.rs

МИНИСТАРСТВО ЗА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈЕ: Војвођанским општинама уручени електронски сертификати

Министарка за телекомуникације и информационо друштво Јасна Матић уручила је представницима локалних самоуправа на територији Војводине електронске сертификате који су предуслов за увођење електронских управа у општинама.

Портал електронске управе www.euprava.gov.rs користи седам општина. У Лозници је омогућено пружање 24 услуге грађанима електронским путем.

Влада ће најсиромашнијим општинама обезбедити кредите од по четири милиона динара за увођење електронских управа.

Контакт: Министарство за телекомуникације и информационо друштво тел: 011 20 20 057, www.mtid.gov.rs

Радионица: „Портал еУправа и приступачност“

У организацији Републичког завода за информатику и интернет, а у сарадњи са Министарством рада и социјалне политике, одржана је радионица на тему електронске приступачности Портала еУправа особама са инвалидитетом.

Учествовали су представници 15 организација особа са инвалидитетом, представници Републичког завода за информатику и интернет, као и представници Министарства рада и социјалне политике.

На радионици се говорило о отклањању препека у процесу издавања електронских сертификата особама са инвалидитетом, о креирању нових електронских услуга намењеним особама са различитим врстама инвалидитета, предложено је да се направи водич за коришћење Портала који би био прилагођен члановима организација, као и да се на Порталу направи нова животна област намењена особама са инвалидитетом.

Тек 59% организација које окупљају особе са инвалидитетом користи интернет, а индивидуално се интернет користи још мање.

Контакт: Републички завод за информатику и интернет, тел: 011 33 40 361, www.rzii.gov.rs

Конкурс за подизање општинских ИКТ капацитета

Министарство за телекомуникације и информационо друштво расписало је Конкурс за пројекте намењене подизању информационо-комуникационих капацитета у општинама.

Предпословају да обухвате реализацију пројекта из области информационо-комуникационих технологија (ИКТ) чији је циљ успостављање нових сервиса еУправе, подизање вишег квалитета неког од постојећих сервиса еУправе, омогућавање доступности сервиса грађанима и подизање капацитета хардвера, софтвера и комуникационе инфраструктуре.

Контакт: Републички завод за информатику и интернет, тел: 011 33 40 361 www.rzii.gov.rs

Представљена технологија за особе са инвалидитетом

У Београду је одржана радионица на тему асистивних технологија, на којој су представљена хардверска и софтверска помагала која смањују или отклањају препеке са којима се сучавају особе са инвалидитетом (ОСИ) при коришћењу рачунара.

Циљ радионице је био да покаже значај омогућавања ОСИ да користе рачунаре и друге ИКТ како би били равноправно укључени у савремено друштво.

Асистивна ИКТ омогућава особама са одређеним облицима инвалидитета да користе готово све могућности рачунара и искажу своје пуне капацитете. Ова технологија олакшаног приступа може се користити у образовању као и при прилагођавању радног места запосленима са инвалидитетом.

Центар ком особе са инвалидитетом могу да се обрате за помоћ приликом коришћења асистивних уређаја је ЕХО Ресурсни центар у Новом Саду.

Радионица је део пројекта „Кликни ка Европи“ који подржава ЕУ (GOPA), а организовала ју је Међународна мрежа помоћи (IAN).

Контакт: Међународна мрежа помоћи (IAN, International Aid Network), тел: 76 17 197, www.ian.org.rs

За пројекат Дигитална школа пријавило се више од 1.100 школа

За пројекат Дигитална школа стигло је 2.714 пријава, од чега је 1.131 матичних школа и 1.583 издвојених одељења.

У 1.524 пријаве су тражени дигитални кабинети, а у 1.190 пријава су тражени лаптопови са проектором.

На основу пријава за конкурс пројекта „Дигитална школа“ биће опремљено више од 2.700 рачунарских кабинета у Србији, односно више од 90 одсто основних школа.

Дигитални кабинет укључиће до 30 места за рад ученика на међусобно повезаним персо-

налним рачунарима, као и сву пратећу опрему.

Пројекат вредан 6,5 милиона евра финансира се средствима Министарства за телекомуникације и информационо друштво, које је и носилац пројекта.

Изразито неразвијеним општинама Министарство ће помоћи у обезбеђивању адекватног напајања струјом, набавити клупе и Интернет приклучак уколико га школа нема.

Контакт: Министарство за телекомуникације и информационо друштво, тел: 011 20 20 057 www.mtid.gov.rs

Електронска ПДВ пријава могућа у десет филијала Пореске управе

Привредна комора Србије у сарадњи са Пореском управом омогућила је привредницима да подносе ПДВ пријаву електронским путем у десет филијала Пореске управе.

Домаћа предузетица могу да подносе електронске пореске пријаве Пореској управи у Београду – општине Стари Град и Нови Београд, затим у Нишу, Крагујевцу, Новом Саду, Лесковцу, Чачку, Ужицу, Краљеву и Суботици.

Овај пилот пројекат већ од 1. јануара следеће године биће законска обавеза, а од 1. јуна подношење ПДВ пријава обављаће се искључиво електронским путем.

Ова савремена погодност која олакшава, убрзава и појефтињује послањање, могућа је захваљујући електронском потпису, односно квалифицираном електронском сертификату који Привредна комора Србије издаје бесплатно привредницима, компанијама и предузетицима.

Привредна комора Србије акредитована је од Министарства за телекомуникације и информационо друштво као Квалифицирано сертификационо тело за издавање квалифицираних електронских сертификата за правна и овлашћена физичка лица, поред ПКС акредитовани су и Министарство унутрашњих послова Србије и ЈП ПТТ саобраћаја „Србија“.

Контакт: Привредна комора Србије, тел: 011 3300 900, www.pks.rs

Подршка интернет презентацији фирмама

Сјај неба веба – сајт на дар

Преко пројекта „Сјај неба веба – сајт на дар“, мала и средња предузећа могу да учествују на конкурсу за добијање бесплатног веб сајта.

Пројекат „Сјај неба веба – сајт на дар“ реализује Кројачева школа веб дизајна уз подршку Министарства за телекомуникације и информационо друштво.

У оквиру овог пројекта, одобрane фирме ће добити пословни веб сајт који ће за њих бесплатно реализовати ученици Кројачеве школе, будући веб дизајнери.

Циљ пројекта је да се унапреди квалитет интернет наступа домаћих фирми, као и да ученици добију референце и буду темељно упознати са практичном страном свог посла и тржишног наступа.

Сајт који ће фирме добити чиниће до седам страна, имаће модул за самостално ажурирање садржаја по избору, а обезбеђен је и бесплатан једногодишњи хостинг.

Контакт: Кројач д.о.о, тел: 011 31 62 710, www.krojacevaskola.com

Електронско издавање матичних докумената до 2014.

Законским изменама омогућиће се да се до 2014. године оствари потпуни прелазак на електронско издавање личних докумената. До тада ће цела земља биће умрежена, што ће државним органима омогућити да по службеној дужности прибављају документа, уместо да их траже од грађана.

Електронски матични документи се воде и издају од ове године.

Централни систем за електронску обраду матичних књига омогућава да грађани у било ком граду могу да подигну извод из матичне књиге рођених и тај документ важи неограничено.

Вредност пројекта је око три милиона евра.

Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва

Палата Србије, канцеларија 122
Бул. Михајла Пупина 2, 11 070 Београд

Тел: (+381 11) 311 46 05, 311 47 98
Факс: (+381 11) 213 97 54

e-mail: sipru@gov.rs
www.inkluzija.gov.rs, www.srbija.gov.rs

Објављивање овог билтена финансирано је средствима Швајцарске агенције за развој и сарадњу и Министарства спољних послова Краљевине Норвешке